

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 6030
Tarih : 31.03.2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İş Kanununa bir madde eklenmesi hakkındaki kanun Teklifim ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Dağılık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Tarih :	02 Nisan 2020	Esas No: 2/2772

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
31 Mart 2020
Numara:

31 Mart 2020
640852

GENEL GEREKÇE

Dünya Sağlık Örgütü'nün 11 Mart 2020 tarihinde pandemi olarak ilan ettiği, tüm dünyayı etkisi altına alan, Türkiye'de de hızla yayılan ve can kayıplarının yaşanmasına neden olan yeni tip Korona Virüs nedeniyle Türkiye'de 20 milyonu aşkın işçi ve aileleri virüs bulaşması ve salgının yaratmakta olduğu ekonomik ve toplumsal kriz koşulları nedeniyle korumasız kalmıştır.

Çok sayıda işverenin işçi çıkarması, ücretsiz izin, yıllık izinlerin kullandırılması gibi pek çok nedenle hak kaybı yaşanmakta, ekonomik, sosyal çok yönlü krize dönüşen virüs salgınında bedel yine emekçilere ödetilmektedir. İşverenler ekonomik kaybı gerekçe göstererek işçileri işten çıkarmakta, zorunlu ücretsiz izin ve zorunlu yıllık izin kullandırmakta ya da bazı sektörlerde üretim baskısı ve fazla mesai uygulamaları ile karşı karşıya kalmaktadırlar. İş güvencesi bulunmamaktadır. 18 Mart 2020'de Cumhurbaşkanı tarafından Korona Virüsle Mücadele Eşgüdüm Toplantısı'nda açıklanan 19 maddeli 100 milyar liralık pakette işverenlere teşvik bağlamında getirilen önlemler için bireysel ya da toplu işçi çıkarmama şartı bulunmamaktadır. Salgına karşı açılan paketlerin çalışanları yeterli ve etkili bir şekilde kapsamaması, iş yerlerinin kapanması, ücretsiz izinler, işten atılmalar nedeniyle emekçiler ciddi bir biçimde gelir kaybı ve işsizlikle karşı karşıya kalmaktadırlar.

Yeni korona virüs salgını karşısında dünyanın pek çok ülkesinde düşük gelirli, emekçiler, güvencesizler korunmaya, güvence verilmeye, nakdi destek sağlanmaya çalışılırken bizde açıklanan paketlerde sermaye kesimine güvence verilmektedir. Buna karşılık kayıtlı-kayıtdışı güvencesiz çalışanlara, işsizlere, emekçilere ekonomik paket açılmamış, gelir güvencesi verilmemiş, işçilere ücretsiz izin hakkı tanınmamış ve iş güvencesi sağlanmamıştır. Bu tablo emekçilerde büyük bir belirsizlik, çaresizlik ve kaygıya yol açmıştır. Dikeyleşen salgın grafiği, "EVDE KAL" çağrılarının emekçileri kapsamaması, yaygın test ve yakalanan bulaşın izolasyonunun yapılmaması durumunda yataylaşmayacaktır. Bu uygulamalar hastaneleri bloke edip sağlık sistemini çökerterek ciddi toplu ölümlere sebebiyet verecek, bütün toplumu felakete sürükleyecektir. Covid-19 salgınına karşılık işçiler ve hiçbir geliri olmayan, yiyecek ekmeği bulunmayanların nasıl evde kalacağını tarifleyen iş güvencesi, ücretli izin ve gelir desteğidir.

Sonuç olarak virüs salgınıyla mücadele kapsamında alınacak önlemler ancak bütünsel bir sosyal devlet yaklaşımı ile etkili olabilecekken, açıklanan nlem paketlerinde emekçiler, işçiler, gvencesizler kapsamaması sağlık sektörünü çökertecek, hkmeti yaşanacaklardan sorumlu kılacaktır.

Pandeminin yayılmasını frenlemek için topluma evde kal çağrısı yapılırken, işçiler için de evde kal paketi açıklanmalıdır. Emekçiler, işçiler toplu taşıma kullanmak, iş yerlerinde toplu halde çalışmak zorunda kalmamalıdır. Covid-19'un sadece 65 yaş üstüne zarar verdiği doğru olmadığı gibi, işçiler hastalığı hafif atlatsa bile iş çıkışı evlerine gittiklerinde hane halkına temas ederek salgının yayılmasına neden olacağı da açıktır. Tespit edilmemiş, tanımlanmamış, asemptomatik ve hafif vakalar yoluyla diğer dezavantajlı toplum kesimlerine virüsün yayılmaya devam ettiği bilinmektedir. Bugüne kadar açıklanan salgınla mücadele programıyla açıkça çalışanlar ve halkımız kaderine terk edilmiştir, işçiler, emekçiler virusle baş başa bırakılmış, salgın grafiğinin dikleşmesi ise önlenememiştir.

4857 Sayılı İş Kanununa Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi bu aksaklıkları gidermek amacıyla hazırlanmıştır.

**4857 SAYILI İŞ KANUNUNA BİR MADDE EKLENMESİ HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanun kapsamında sürekli işçi statüsünde çalışanların, işveren tarafından bu Kanunun 17 nci ve 29 uncu maddeleri uyarınca iş sözleşmelerinin feshi ve toplu işten çıkarılma talepleri Covid 19 salgının yarattığı ciddi ve yakın tehlike sebebiyle altı ay süreyle askıya alınmıştır. Bu süreyi bir katına kadar arttırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Ekonomik kriz, salgın, sel, deprem, savaş gibi ulusal çalışma güvenliği ve barışını tehdit eden hallerde bu Kanunun 17 nci ve 29 uncu maddeleri uyarınca iş sözleşmelerinin feshi ve toplu işten çıkarılma talepleri süresiz olarak askıya alınır.

(2) 1.3.2020 tarihinden bu maddenin yayımına kadarki süre içinde iş sözleşmeleri bu Kanunun 17 ve 29 uncu maddeleri uyarınca sonlandıranlar talepleri halinde eski statülerinde bu mümkün değilse en yakın statüde işe alınmış sayılırlar. Bu konuda yapılmış diğer başvurular da askıya alınır.

(3) Bu maddenin yayımına kadar işten çıkarılmış olanların uğradıkları zararlar belgeleriyle başvurmaları halinde Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

(4) Bu madde ve bu madde ile ilgili uygulamalar 11.1.2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun E. Genel İşlem Koşulları başlıklı 20 ila 25 inci maddelerine aykırılık olarak yorumlanamaz.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Aile, Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Maliye Bakanlığınca müştereken bir ay içerisinde belirlenir.

MADDE 2- Bu Kanun 1.3.2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.